

MILJØRETTET HELSEVERN

I Sømna kommune

***Prosedyrer for
delegasjon,
godkjenning og tilsyn.***

Sømna, 22.04.02

Fred Andersen, kst. Kommunelege I

Revidert 10.10.06 og 29.11.2012

Rolv-Jørgen Bredesen, kommuneoverlege

Innholdsfortegnelse

1.	Lovgrunnlag	2
2.	Organisering	2
2.1	Politiske oppgaver og ansvar	2
2.2	Forum for miljørettet helsevern	2
2.3	Delegasjon	2
2.4	Prosedyrer for godkjenning	2
2.5	Administrative oppgaver og ansvar	3
2.6	Faglige oppgaver, ansvar og myndighet	3
3.	Kompetanse	3
3.1	Interne krav	3
3.2	Vannkvalitet	3
3.3	Mattilsynet på Sør-Helgeland	3
3.4	Statlig tilsyn	3
4.	Dispensasjonsbetingelser	3
4.1	Tidsbegrensning	4
4.2	Tilsyn	4
5.	Saksbehandling	4
5.1	Rutiner for tilmelding av saker	4
5.2	Ekstern kompetanse	4
5.3	Lokal saksbehandling	4
6.	Tilsyn	4
6.1	Delegasjon/tilsynsansvarlig	4
6.2	Opplæring	4
6.3	Uavhengighet	5
6.4	Oversikt over virksomheter med krav om tilsyn	5
6.5	Informasjon	5
6.6	Tilsynsplan	5
6.7	Evalueringsplan	5

1. Lovgrunnlag

Oversikt over lover og forskrifter:

- Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester
- Lov om folkehelsearbeid
- Lov om vern mot tobakkskader
- Arbeidsmiljøloven
- Forvaltningsloven
- Lov om statlig tilsyn med helsetjenesten
- Forskrift om miljørettet helsevern
- Forskrift om vannforsyning og drikkevann
- Forskrift om skadedyrbekjempelse
- Forskrift om hygienekrav for frisør-, hudpleie-, tatoverings- og hulltakingsvirksomhet
- Forskrift for badeanlegg, bassengbad og badstu
- Forskrift om tvangsmulkt
- Forskrift om hygieniske forhold om bord i fartøyer

2. Organisering

2.1 Politiske oppgaver og ansvar

Kommunestyret har ansvaret for å føre tilsyn med og godkjenne skoler og barnehager. Dette i henhold til lov om kommunale helse- og omsorgstjenester og forskrift om miljørettet helsevern.

2.2 Forum for miljørettet helsevern

Kommunestyret oppretter et *forum for miljørettet helsevern i Sømna*. Dette er et fagforum som består av kommuneoverlege, ledende helsesøster, folkehelsekoordinator og en representant fra teknisk etat. Forum skal være et tverrfaglig samarbeidsorgan under ledelse av kommuneoverlegen.

2.3 Delegasjon

Ansvaret for *godkjenning* av skoler og barnehager med hjemmel i forskriftens § 6, delegeres til *formannskapet* i Sømna kommune. Kommunestyrets *tilsynsmyndighet* delegeres til *forum for miljørettet helsevern* i Sømna v/kommuneoverlegen.

2.4 Prosedyrer for godkjenning

Rektor og leder for barnehagene i Sømna skal fremme søknad om godkjenning etter § 6 i forskrift om miljørettet helsevern i skoler og barnehager. Kommunestyret er etter §4 i samme forskrift ansvarlig for å sikre etablering av et internkontrollsystem. Søknaden stiles til Sømna kommune ved formannskapet. Søknad om godkjenning skal fremmes ved planer om nyetablering, utvidelse eller omorganisering av virksomheten. Søknaden skal bl.a. inneholde en beskrivelse av tekniske løsninger og kvaliteter etter Kapittel 3 i Forskrift om miljørettet helsevern i skoler og barnehager.

2.5 Administrative oppgaver og ansvar

Rektor for skolene og leder for barnehagene har ansvaret for å løse de administrative oppgavene etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager, skoler, og påse at helheten i forskriften ivaretas på en forsvarlig måte.

2.6 Faglige oppgaver, ansvar og myndighet

Forum for miljørettet helsevern i Sømna ved kommuneoverlegen har rådgivnings- og veiledningsansvar overfor rektor og leder i barnehage i spørsmål om miljørettet helsevern i skoler og barnehager. Fagforumet skal påse at dette rådgivnings- og veiledningsansvaret ikke kommer i habilitetskonflikt med tilsynsoppgaven. *Forum for miljørettet helsevern* har en rådgivende funksjon ovenfor godkjennende myndighet (formannskapet) i spørsmål om miljørettet helsevern. Ved uenighet i fagforumet skal dette fremkomme i kommunelegens uttalelse.

3. Kompetanse

3.1 Interne krav

Kompetanseoppbygging skjer ved skolering av fagpersonene i *Forum for miljørettet helsevern* og ved tilknytning til sentrale databaser innen miljørettet helsevern (Lovdata/Fylkeslegen/Helsetilsynet/Folkehelseinstituttet/Helsebiblioteket). Kommuneoverlegen *bør* være spesialist i samfunnsmedisin og ha erfaring med denne type arbeid.

3.2 Vannkvalitet

Teknisk etat har kompetanse på vannkvalitet. Prebio A/S tar regelmessige vannprøver av drikkevann i Sømna kommune og sender resultat av dette til teknisk avdeling. Kopi av dette går til kommuneoverlegen.

3.3 Mattilsynet på Sør-Helgeland

Mattilsynet fører tilsyn med drikkevannforsyning og kan gi veiledning om dette. Sømna kommune og mattilsynet på Sør-Helgeland har en felles forpliktende avtale om gjensidig varsling ved utbrudd av smittsomme sykdommer hos mennesker som kan skyldes næringsmidler, dyr eller andre kilder under Mattilsynets forvaltningsområde. Drikkevann er inkludert i begrepet næringsmidler.

3.4 Statlig tilsyn

Helsetilsynet i Nordland har et overordnet rådgivnings- og tilsynsansvar.

4. Dispensasjonsbetingelser

4.1 Tidsbegrensning

Dispensasjoner fra lover og forskrifter kan bare gis for et begrenset tidsrom og krever at virksomheten lager en tidsavgrenset handlingsplan for utbedring og utvikling av virksomheten, inntil den fyller forskriftens plan.

4.2 Tilsyn

Vedtak om dispensasjon, omfang, tidsbegrensning og plan for utbedring og utvikling av virksomheten skal meldes fra formannskapet til kommunelegen straks vedtaket er gjort. Fagforumet fører tilsyn med at omfang og tidsbegrensning overholdes.

5. Saksbehandling

5.1 Rutiner for tilmelding av saker

Alle saker som omfattes av forskrift om miljørettet helsevern i skoler og barnehager, og endringer i arealplaner som berører uteareal og lekeplasser knyttet til disse, skal meldes til *Forum for miljørettet helsevern*. Sakens omfang og vanskelighetsgrad vil være avgjørende for den videre saksbehandlingen. Fagforumet tar selv stilling til dette i lys av egen kompetanse.

5.2 Ekstern kompetanse

I større saker og saker som er svært sammensatte, kan det være aktuelt å søke ekstern teknisk, hygienisk bistand til utredning og rådgivning. Interkommunalt samarbeid om et slikt bistandsorgan kan være kostnadseffektivt (se pkt 3.2). Ekstern saksbehandling skal da ende opp med et begrunnet forslag til innstilling. Dette forslaget vil danne grunnlaget for den endelige faglige innstilling i saken.

5.3 Lokal saksbehandling

I de saker som ikke krever omfattende instrumentering og der det er nødvendig med stor grad av lokalt skjønn, vil saksbehandlingen i sin helhet kunne skje lokalt. Rådgivning, godkjenning eller avslag skal alltid være begrunnet i et kunnskapsbasert faglig skjønn.

6. Tilsyn

6.1 Delegasjon/tilsynsansvarlig

Forum for miljørettet helsevern ved kommuneoverlegen har det administrative og faglige tilsynsansvaret. I henhold til lov om kommunale helse- og omsorgstjenester, § 5.5 er kommunelegen medisinsk-faglig rådgiver for kommunen. Tilsynet skjer i størst mulig grad ved systemtilsyn på bakgrunn av virksomhetens internkontroll.

6.2 Opplæring

Virksomheten har ansvaret for opplæring av eget personale, herunder opplæring i og etablering av internkontroll. Fagforumets medlemmer skal ha avsatt tilstrekkelig tid og

ressurser til egen opplæring og kvalifisering for å ivareta de oppgaver kommunen er pålagt i lov.

6.3 Uavhengighet

Fagforumet gis politisk og administrativt rom for å utøve sitt faglige tilsyn og skjønn på et fritt og selvstendig grunnlag.

6.4 Oversikt over virksomheter med krav om tilsyn

Forum for miljørettet helsevern skal føre oppdatert liste over virksomheter i Sømna som vil vær underlagt forskriftens krav om tilsyn.

6.5 Informasjon

Alle berørte virksomheter får tilsendt ett eksemplar av disse prosedyrene

6.6 Tilsynsplan

Fagforumet utarbeider tilsynsplan med hovedvekt på områder der det er gitt dispensasjon og der det ikke er søkt om godkjenning. Planen skal være systematisk og kontinuerlig og skal danne grunnlag for registrering av avvik og pålegg om retting.

6.7 Evaluering

Tilsynet skal danne grunnlag for evaluering både av egen virksomhet (eget tilsyn), situasjonen for miljørettet helsevern i barnehager og skoler generelt og for rapportering til oppdragsgiver (kommunestyret og formannskap) når dette er nødvendig. Evalueringen skal inngå som en del av kommunelegens årsmelding.